

Databokslut

2023

Heidi Hernetkoski, dataskyddsbud

Innehåll

1	Inledning.....	3
2	Informationshantering på Keva.....	4
2.1	Dokumentförvaltning och offentlighetsprincipen.....	4
2.2	Robotprocesser i ärendehantering	5
3	Informationssäkerhet på Keva	5
3.1	Artificiell intelligens på Keva.....	6
4	Dataskydd på Keva	7
4.1	Dataskyddets status.....	7
4.2	Den registrerades rättigheter	8
4.3	Utvecklingsområden.....	9

1 Inledning

Såsom personuppgiftsansvarig i enlighet med den allmänna dataskyddsförordningen ansvarar Keva för att kraven och principerna om behandlingen av personuppgifter enligt den allmänna dataskyddsförordningen iakttas och att förenligheten med kraven kan påvisas. Databokslutet är ett sätt att uppfylla ansvarsskyldigheten enligt dataskyddsförordningen.

På grund av verksamhetens natur behandlas på Keva personuppgifter om pensionsförsäkrade och andra kunder, vilket innebär att ansvarsfullhet och transparens i behandlingen av personuppgifter betonas. I det här databokslutet beskrivs verksamheten kring informationshantering, informations säkerhet och dataskydd 2023. I bokslutet belyser siffror och praktiska exempel hur det kontinuerliga arbetet har löpt och vad som kommer att utvecklas på Keva 2024.

2 Informationshantering på Keva

Syftet med Kevas informationshantering är att de Kevaanställda och Kevas kunder och intressenter ska ha tillgång till korrekt, aktuell och rättidig information. Till exempel pensionsbesluten grundar sig på information från olika källor som måste vara aktuell och korrekt. Keva behandlar uppgifter säkert och i enlighet med dataskyddskrav och krav i lagstiftningen.

I informationshanteringspolicyn från år 2020 beskrivs huvuddragen för informationens och dokumentens livscykel på Keva. I datastyrningsplanen finns närmare bestämmelser om lagringstider och lagringsplatser för olika dokumentkategorier. Vissa lagringstider för dokument och information bestäms på grundval av olika författningar. Annars bestäms lagringstiderna enligt användningsändamålet och med beaktande av personuppgifter och tillämpliga principer för dataskydd, såsom uppgifts- och lagringsminimering.

Enligt 4 § 2 mom. i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019) ska det vid informationshanteringsenheten finnas uppdaterade anvisningar om hantering av informationsmaterial, om användning av informationssystem, om databehandlingsrättigheter, om informationshanteringsansvar, om informationsrättigheter, om informationssäkerhetsåtgärder samt om beredskap för undantagsförhållanden. Dessa anvisningar uppdaterades 2023.

2.1 Dokumentförvaltning och offentlighetsprincipen

I november 2023 infördes ett nytt avtals- och ärendehanteringssystem och ett diarium på Keva. Alla Kevas interna beslut fattas i systemet, med undantag för personal- och upphandlingsbeslut.

År 2023 gjordes 26 begäranden om information enligt offentlighetslagen

som diariefördes. Begärandena om information gällde bland annat investeringar.

Begäranden om information gjordes också om mottagare av riksdagsledamöternas anpassningsbidrag. Namnen på mottagarna är offentliga, men mer detaljerade uppgifter om förmånens storlek är inte offentliga (HFD 19.10.2006/2746).

2.2 Robotprocesser i ärendehantering

Robotprocesser används alltmer som stöd i uppgifter som inte kräver insatser av en människa. Den första robotprocessen infördes på Keva 2018. Två robotar arbetar på produktionssidan och en robot på testsidan. Kevas robotprocesser körs i en RPA-miljö (Robotic Process Automation). Robotarna används inom pensions- och arbetslivstjänsterna, placeringsfunktionen, funktionen för finansiering och ekonomi och i den allmänna ledningen. Syftet med robotarna är att minska mängden manuellt arbete och därmed effektivisera verksamheten. Undantagssituationer uppstår också i robotprocesser. Undantagen följs upp och hanteras på lämpligt sätt. I tabellen nedan visas uppgifter som utförts av en robot (T) och undantagssituationerna (P) 2020–2023.

Funktion	T -20	P -20	T -21	P -21	T -22	P -22	T -23	P -23
Pensions- och arbetslivstjänster	20816	2794	23662	2923	35778	4189	69500	3827
Placering	944	13	3287	64	17455	8767	51123	22234
Allmän ledning	994	206	1504	210	1559	192	446	92
Finansiering och ekonomi	426	217	187	35	198	38	446	92

3 Informationssäkerhet på Keva

Keva har ett särskilt ansvar för att sköta det lagstadgade arbetspensions-

skyddet och pensionsmedlen inom det. Keva ansvarar också för informationssäkerheten vid behandlingen av uppgifter i samband med verksamheten. Ansvarsfull behandling av uppgifter säkerställer kundernas och andra intressenters förtroende för Kevas verksamhet. Nivån på de tjänster som Keva tillhandahåller är beroende av den övergripande informationssäkerheten vid den underliggande behandlingen av uppgifter.

Sedan 2023 har de Kevaanställda haft möjlighet att ta i bruk en lösenordshanterare. Lösenorden är ett av de viktigaste verktygen för att motarbeta dataintrång i tjänster och på konton som kräver inloggning. Det är emellertid omöjligt att komma ihåg starka lösenord om det finns många tjänster som används. Detta eventuella hot mot informationssäkerheten kan motarbetas med en lösenordshanterare. Den säkerställer att lösenord inte lagras på olämpliga lagringsplatser och att lösenorden är korrekt skapade, alltså att de är tillräckligt långa och komplexa så att de inte är lätta att knäcka.

Keva kommunicerar, instruerar och utbildar personalen regelbundet i frågor kring informationssäkerhet. Keva har använt en tjänst som utbildar personalen i att identifiera skadligt innehåll och skadliga meddelanden. Informationssäkerhetschefen kommunicerar regelbundet om informationssäkerheten i allmänhet och från Kevas synvinkel i synnerhet. Informationssäkerhetsrisker och hur de realiserar i Finland och på andra håll i världen övervakas kontinuerligt. Konsekvenserna av de realiserade risker som indirekt påverkar Keva har åtgärdats utan dröjsmål.

3.1 Artificiell intelligens på Keva

Under 2023 accelererade utvecklingen av artificiell intelligens, AI, och i synnerhet de stora språkmodellerna (LLM) i allmänhet. Också Keva konstaterade att organisationen måste reagera på användningen av AI. I slutet av 2023 inrättades en styrgrupp för riktlinjer för användningen av AI, som delade upp arbetet i små grupper av experter. I dem undersöktes olika aspekter av AI med hänsyn till regelverket, terminologin, användningsområdena och tekniska frågor relaterade till AI. Först och främst var det nödvändigt att definiera vad begreppet "artificiell intelligens" betyder inom Keva.

Med artificiell intelligens avses förmågan hos datorsystem att utföra uppgifter som kräver intelligens såsom lärande, resonemang, problemlösning, beslutsfattande eller kreativitet utan direkt mänsklig vägledning. AI kan utföra många typer av uppgifter. På Keva avses med AI inte regelbaserad automatisering där systemet producerar fördefinierade resultat baserade på regler.

Införandet av AI och skapandet av gemensamma spelregler förbereddes av styrgruppen och frågan togs också upp i ledningsgruppen. Arbetet fortsätter 2024.

4 Dataskydd på Keva

4.1 Dataskyddets status

Dataskyddsombudet har till uppgift att ge råd, utveckla och övervaka genomförandet av dataskyddslagstiftningen på Keva. Dataskyddsombudet rapporterar till riskhanteringsens ledningsgrupp. Dataskyddsombudet har också informerat om aktuella dataskyddsfrågor på möten och i mer informella samarbetsgrupper. Dessutom har dataskyddsombudet informerat om aktuella frågor i Kevas interna kommunikationskanaler. Bland grupper utanför Keva har dataskyddsombudet deltagit i verksamheten i Pensionsskyddscentralens dataskyddsgrupp. Dataskyddsombudet har upprätthållit sin kompetens, och CIPP/E-certifiering (Certified Information Privacy Professional/Europe) är i kraft. Dataskyddsombudet har också deltagit i andra externa utbildningar, till exempel dataskyddsdagens seminarium den 28 januari 2023.

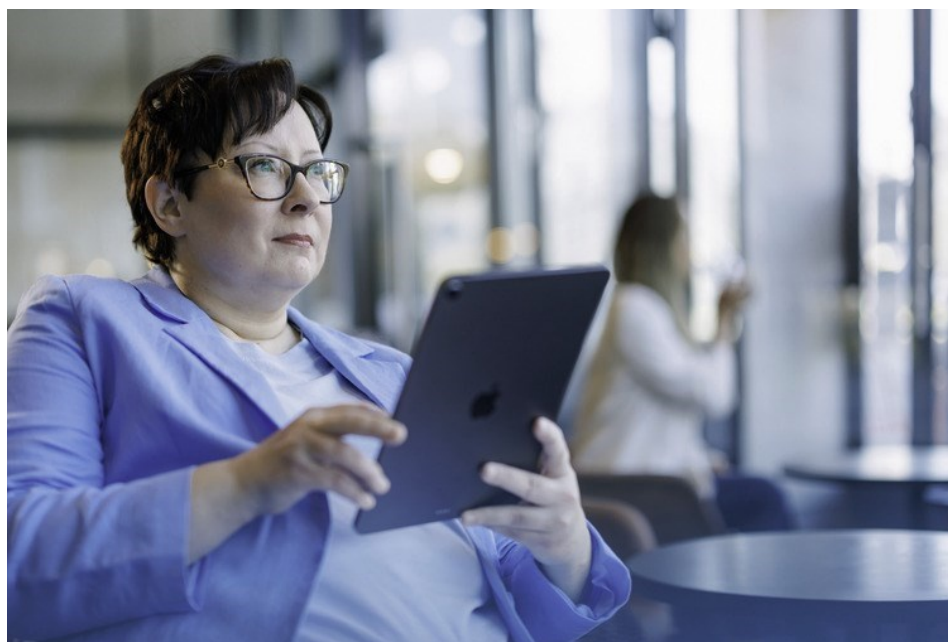
År 2023 deltog dataskyddsombudet i ett antal konsekvensbedömningar avseende dataskydd (DPIA) i samband med Kevas molnifieringsprojekt. På Keva utarbetas konsekvensbedömningar i samarbete med dataskyddsombudet, produktägaren och en it-specialist.

Dataskyddet beaktas också vid upphandling. Kevas upphandlingsexpert samråder också med dataskyddsombudet vid utarbetandet av avtalsdokument och anbudsbegäranden. Dataskyddsombudet konsulterades också kring dataskyddsfrågor som rör Kevas forskning och statistik och dokument bereddes tillsammans med dataskyddsombudet.

4.2 Den registrerades rättigheter

Dataskyddsförordningen och andra bestämmelser tillämpas på personuppgifter, alltså all information som rör en identifierad eller identifierbar fysisk person (=registrerad). Behandlingen av personuppgifter är också ett mycket brett begrepp som innebär de olika åtgärder som riktas mot personuppgifter och uppsättningar av personuppgifter. I Keva är de behandlingsgrunder för personuppgifter som fastställs i förordningen utförande av den lagstadgade uppgiften, ett avtal eller ett samtycke från den registrerade. Den registrerade har enligt dataskyddsförordningen rätt att få bekräftelse från den registeransvarige om att personuppgifter som rör hen antingen behandlas eller inte behandlas. När personuppgifter behandlas har den registrerade rätt att få tillgång till sina personuppgifter och rätt att korrigera eller radera felaktiga uppgifter. Rätten till radering är dock inte absolut. På Keva är det till exempel nödvändigt att behandla de försäkrades personuppgifter för att utföra en lagstadgad uppgift, och uppgifterna kan inte raderas.

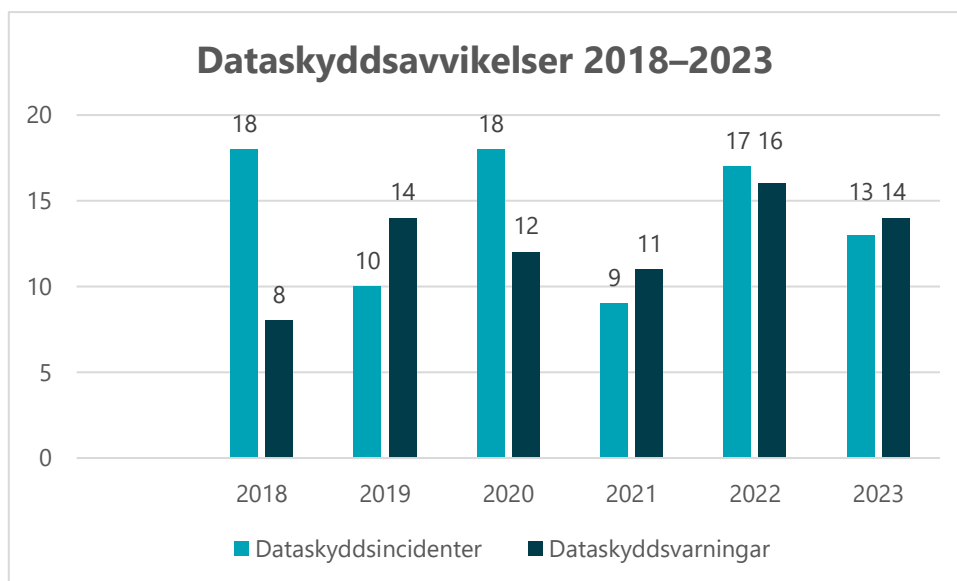
År 2023 begärdes verifiering av egna uppgifter fem gånger. Dessutom fick dataskyddsombudet specifika begäranden om information från de pensionsförsäkrade i ett eget ärende. Dessa begäranden lämnades vidare till pensionsexperterna som samtidigt ger den försäkrade råd om pensionsärendet.

Enligt den allmänna dataskyddsförordningen avses med ett dataintrång ett personuppgiftsbrott som har resulterat i att behandlade personuppgifter oavsiktligt eller olagligt har förstörts, ändrats, lämnats obehörigt, eller uppgifterna har varit tillgängliga för obehöriga. Keva registrerar alla dataskyddsavvikelser antingen som personuppgiftsincidenter eller dataskyddsvarningar. Dataskyddsombudet ska utreda och bedöma situationen och vid behov rapportera till en högre part samt göra en anmälan till dataskyddsombudsmannens byrå och den registrerade. I tabellen nedan visas alla avvikelser och varningar avseende dataskydd, oavsett om det rör sig om mänskliga eller systemiska avvikelser. En personuppgiftsincident är en situation där ett intrång har inträffat i viss utsträckning. En dataskyddsvarning är en signal där inget faktiskt intrång har inträffat.

Incidenterna och varningarna under 2023 gällde uppgifter om pensionsförsäkrade. I personuppgiftsincidenter kan det vara fråga om ett mänskligt fel i behandlingen av uppgifter eller ett tekniskt fel i datasystemet. Vanligtvis är det fråga om ett fel som gäller hur ett enskilt dokument sparas eller syns i datasystemet.

År 2023 anmäldes sju personuppgiftsincidenter till dataombudsmannen. Personuppgiftsincidenter anmäls också till den registrerade om intrånget sannolikt utgör en hög risk för hens rättigheter och friheter. Begreppet intrång har bedömts med låg tröskel på Keva.

4.3 Utvecklingsområden

Under 2024 kommer arbetet med informationssäkerhet att fortsätta med utveckling av förvaring av uppgifter och riskbedömningar kring data. Dessutom är syftet att införa ett nytt rapporteringsverktyg och GRC-program, där också dataskyddsavvikelser framöver ska registreras. Dataskyddsombudet deltar i införandet av verktyget. Dataskyddsbeskrivningarna kommer att uppdateras under 2024. Kevas interna anvisningar bör uppdateras och de interna utbildningarna bör utvecklas. Under 2024 kommer samarbetet och kommunikationen inom Keva att fortsätta i fråga

om riskhantering, upphandling, informationssäkerhet och compliance.